

Bohoslužby v Zábřehu 5.zář 2021

Mk 7,31-37

Milé sestry, milí bratři, díváte se někdy na fotbal? Jestli ne, tak přicházíte o občasné zázraky. Alespoň mně to vždycky přišlo jako zázrak, když se nějaký fotbalista po faulu skácel na zem, svíjel se bolestí, potom přiběhl lékař nebo masér, stříkl na bolavé místo nějaký sprej a fotbalista vyskočil, jako by se nic nestalo. Říkal jsem si, že taková věc by nebyla vůbec marná ani v jiných oblastech. Třeba u rýmy, stačilo by jedno šplouchnutí a rýma je pryč. Nebo jedna tabletka na kašel. Takové rychlé a snadné zotavení těla by se jistě každému člověku hodilo. A podobně by to mohlo fungovat třeba i s bolestmi lidské duše. Možná jsem si to tak maloval i jako začínající kazatel. Stačí si popovídat, říct něco opravdu povzbudivého a bude po problému.

Svět ale není tak jednoduchý a fungování lidského těla a duše už vůbec ne. Poznat to můžeme i z dnešního příběhu o uzdravení hluchoněmého. Podobně jako v mnoha jiných případech se stal zázrak. Takovým rychlým pohledem to vypadá hodně snadno a jednoduše. Přivedou nemocného, Ježíš něco udělá a hned je zde uzdravení. Jenže i celkem stručný evangelista Marek ve svém svědectví zachycuje několik detailů, které říkají, že ani takovýto zázrak není nic prostého a jednoduchého. Ani zde se uzdravení neděje jakoby mávnutím kouzelného proutku.

První, co je zde důležité, jsou jednající lidé. Hluchoněmý nepřišel sám. Měl někoho, kdo ho k Ježíši přivedl. Nutnost někoho takového plyne nejen z logiky samotné nemoci, kdy v tehdejší době se hluchý a němý těžko doptával na cestu, ale tak trochu to vychází i z povahy Božího díla. Ježíše vnímá pořád někde na cestě. Chvíli je k zastižení ta, chvíli zase jinde. Neexistuje tedy jediná spolehlivá cesta, jak se s Ježíšem potkat, jak ho najít. Je potřeba pátrat, hledat, ptát se, být v pohybu. A zde se jeví neocenitelnými právě ti druzí, kteří už něco prožili, pohybují se lépe a dokáží potřebné dovést k setkání s Ježíšem. Taková věc se netýká jen misie mezi těmi, kdo Ježíše neznají. Takové přátele kolem sebe potřebujeme i my, kteří Ježíše celkem známe a víme, kde a jak ho hledat. Tedy většinou to víme. Ono ve chvíli, když se něco stane a jsme na tom fakt špatně, v takovou chvíli to hledání Ježíše není zrovna jednoduché. Jakoby se člověku vytvořila jakási mlha před očima, jakoby se mu točila hlava tak, až zcela ztrácí orientaci. Pak opravdu oceníme, že máme někoho, kdo nás přivede k Ježíšově uzdravující ruce. Sami takový krok nemusíme opravdu zvládnout. Hledat uzdravení u Ježíše tedy nebývá zcela samozřejmé a snadné ani pro člověka věřícího.

Druhý zajímavý moment najdeme, když se Ježíš do uzdravení pustí a pohlédne přitom s povzdechem k nebi. Vypadá to, jakoby už toho měl celkem dost. Člověk si vždycky povzdechne, když se do díla musí trochu nutit, když ho to vyčerpává. Představa vyčerpaného Ježíše se asi moc nehodí do obrazu, který o něm máme. Ale proč se ji bránit? Zde nejde o nemohoucnost. Nejde o bezmoc. Jde o únavu, o uvědomění si toho, že každý čin lásky i Boha něco stojí. Ono totiž jen milující srdce umí bolet. Trápíme se nad druhými jen tehdy, když nám na nich záleží. Bez mrknutí oka přejdeme bolest těch, kteří jsou nám lhostejní. Proto si i nyní Ježíš povzdechne. Nikoliv znechucením, ale snad trochu smutkem nad tím, kolik té lidské bolesti je třeba na sebe stále brát, aby člověk mohl být zdravý, žít pokojný život. A pohled k nebi, ten jen dokresluje, že bez Boží pomoci to zkrátka nejde. Uzdravení není čin lidské moci, ale Božího otevřeného srdce.

Výzva k otevření je dalším důležitým detailem. Bezprostředně se to týká uší a pout jazyka, alespoň tak to zde čteme. Jenže ono těch zavřených věcí se musí otevřít mnohem víc. Z již řečeného můžeme za Ježíšovými slovy vidět prosbu o otevření se Boží náruče, Božího srdce. Něco, co my asi vyjádříme prosbou „Pane, smiluj se“. Ovšem ta slova se nemusejí týkat jen uší a Božího srdce. Také se týkají samotného člověka. On se musí umět otevřít, aby přijal uzdravující Boží dotyk. Co je tím míněno? K uzdravení je potřeba důvěra. Důvěra, která otevírá své nitro, aby lékař mohl poznat, kde se skrývá bolest volající po uzdravení. Čím víc necháme uzdravovatele nahlédnout do svého nitra, tím spíše najde cestu k uzdravení. A naopak, čím zavřenější bude brána našeho srdce, tím hůře se ho Bůh bude moci dotknout. Ono nejde o to, že by Bůh takovou bariéru nedokázal překonat jakkoliv. Jde spíš o to, že Ježíš takto nechce k člověku přicházet. Nechce ho silou přesvědčit o své moci, nechce jeho brány vyrazit. Chce, aby mu člověk sám otevřel a přijal ho.

S tím uzavřením souvisí i způsob, jak Ježíš toho hluchého a němého uzdravil. Lidé, kteří nemocného přivedli, měli svou představu. Čteme, že chtěli, aby na něj vložil ruce. Takové vložení rukou je symbolický úkon. Předává se tak v Písmu požehnání, povolává na nějakou cestu. Prostě dává se najevo působení Boží milosti. V případě uzdravení by to jistě mohlo také stačit. A často to i stačí. Ježíš se nemocných jen tak dotýká, ale nejednou jen řekne slovo a ani se dotýkat nemusí. Ovšem toto uzdravení je v něčem jiné a ukazuje tak rozměr, který by také neměl zapadnout. Strčení prstů do uší a slina na jazyku jsou úkony symbolizující Ježíšovu moc nad dotčenými orgány. Jak jinak otevřít sluch a dát novou řeč než takovýmto dotykem? To je celkem jednoduché. Jenže jak něco takového vnímal samotný nemocný? Když vám někdo strká cosi do uší a sahá na jazyk, není to nic příjemného. Zejména, když si před tím sám nasliní prst. Takový počin se dá vyložit jako prolomení velmi osobní hranice. Pokud už někoho necháme, aby se nás takto dotýkal, musí to být někdo velice blízký, určitě to nebude někdo, koho uvidíme prvně v životě. Možná bude znít trochu podivně, když teď řeknu, že z textu můžeme vyčíst, že cesta k uzdravení není vždy příjemná. Jenže ono tomu tak je. Uzdravení není vždy jen záležitost, která se odbude rychle a bezbolestně, ačkoliv by se nám to právě takto líbilo. Proč tomu tak je? Kvůli nám, kvůli tomu, abychom si uvědomili, že Boží uzdravení není jen příležitostná úleva, ale chvíle, kdy se Bůh cele ujímá našeho života. On neřeší jen to, co se nám

zdá problémem, ale dívá se do nás a ukazuje ke skutečnému problému. A to někdy může být nepříjemné. Někdy jsme ochotni mluvit o tom, že se necítíme dobře, ale už nechceme moc přiznávat, že to má nějaké hlubší příčiny, že nejde jen o to, jak se nyní cítíme. Právě na to chce Ježíš ukázat.

K Ježíši přivedli hluchoněmého, aby na něj jen vložil ruce a všechno bylo v pohodě. Jasná diagnóza, jasné řešení. Máme to vymyšleno, zanalyzováno, stačí jen to, aby Bůh udělal svůj kus práce a bude fajn. Kolik problémů v našich životech právě takto před Boha přinášíme? V kolika případech čekáme, že v našem životě se něco změní, aniž bychom museli vynaložit nějakou námahu? Že v tomto případě jde zrovna o hluchoněmého je důležité. Mnoho problémů lidského života totiž souvisí se sluchem. Hudbu, ruch ulic kolem, to slyšíme dobře, ale už je problém s tím, když mluví Bůh a když mluví naši blízcí. Tady to nějak hapruje a člověk spíše nechce moc slyšet, než že by slyšet nemohl. A když špatně slyší, potom se i špatně mluví. Slova smysl dávají, ale třeba ubližují, nebo jsou prázdná. Uzdravení takového lidské hluchoty a němoty pak nepříjde samo, není to ten typ, kdy Bůh všechno udělá za nás, kdy jen řekne, vztáhne k nám svou žehnající ruku a rázem bude všechno jiné. Toho hluchoněmého si vzal stranou, co se tedy odehrálo, odehrálo se mezi čtyřma očima, jak se říká. To je ideální místo k tomu, aby se člověk otevřel, aby vydal na světlo svá nejhlubší tajemství a uvědomil si, jaká pouta vážou jeho jazyk, jaké špunty mu blokují sluch. A aby také poznal, že Boha nemůže nechat jednat jen tak nějak povrchně, vzdáleně, ale je třeba, aby Boží dotek prolomil jeho osobní sféru, vstoupil do míst, která si jinak střeží před svým okolím.

I nás chce Bůh uzdravit, chce změnit mnoho věcí v našem životě. To první, to nejdůležitější, je otevřený sluch pro jeho hlas, opravdová touha slyšet jeho slovo. Nejen tehdy, kdy se to hodí, kdy se dá použít, abychom někoho kolem sebe moralizovali a nějak podobně usměrňovali, ale tehdy, kdy to slovo má usměrňovat a napomínat nás, tehdy, kdy víme, že bychom se Boha měli ptát na jeho názor, ale neuděláme to, protože víme, že s námi nebude souhlasit. Když jsme otevřeni naslouchat, potom se uzdravuje i naše řeč, způsob jakým s ostatními jednáme. A když se uzdraví způsob, jakým jednáme s lidmi v našem okolí, jak k nim přistupujeme, co všechno jim dokážeme sdělit, pak se k lepšímu dokáže změnit i mnoho věcí v našem životě.

Pane Ježíši, dotýkáš se našeho sluchu i jazyka a dotýkáš se tak i našeho srdce. Prosíme uzdrav nás, abychom dokázali být otevřeni tobě, tvému slovu a také všem, které nám dáváš, abychom jim tvé slovo přinášeli.

Amen.